Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani (judecător I.Rabei)
Dosarul nr. 2rc-32/25 (nr. 2-25047085-03-2rc-02052025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

30 iunie 2025 **mun. Bălţi**

Completul de judecată în componența:
Președintele completului, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de S.R.L.„V.P.Zarafa", reprezentat de avocatul Moruz Valentina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L."V.P.Zarafa" către B.C."Moldova-Agroindbank" S.A. și S.R.L."Palanicolen" cu privire la radierea din registrul bunurilor imobile a gajului asupra bunului imobil,

împotriva încheierii Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 09 aprilie 2025,-

c o n s t a t ă :

Poziția părții:

La data de 07 aprilie 2025, SRL „V.P.Zarafa" a depus cerere de chemare în judecată împotriva B.C.„Moldova-Agroindbank" S.A. și SR.L.„Palanicolen" cu privire la radierea din registrul bunurilor imobile a gajului asupra bunului imobil.

Reclamantul solicită admiterea cererii de chemare în judecată cu radierea din registrul bunurilor imobile a gajului asupra bunului imobil cu nr. cadastral *****amplasat în ***** ce aparține cu drept de proprietate reclamantului.

Poziţia instanţei:

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 09 aprilie 2025 s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L.„V.P.Zarafa" către B.C. „Moldova-Agroindbank" S.A. și SR.L. „Palanicolen" cu privire la radierea din registrul bunurilor imobile a gajului s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de către S.R.L.„V.P.Zarafa" împotriva B.C. „Moldova-Agroindbank" S.A. și S.R.L. „Palanicolen" cu privire la radierea din registrul bunurilor imobile a gajului asupra bunului imobil. S-a explicat S.R.L.„V.P.Zarafa" că urmează să depună cererea cu privire

la radierea din registrul bunurilor imobile a gajului asupra bunului imobil la instanța de insolvabilitate, care a intentat procesul de insolvabilitate în privința S.R.L. „V.P.Zarafa”.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la data de 09.04.2025, SRL„V.P. Zarafa”, reprezentată de avocatul Moruz Valentina a înregistrat cerere de recurs asupra încheierii Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 09 aprilie 2025 solicitând casarea încheierii contestate cu restituirea spre rejudecare a problemei primirii pe rol a cererii de chemare în judecată.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art.22 alin. (1) al Legii insolvabilității, instanţa de insolvabilitate restituie fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art.20 sau a art.17. Încheierea privind restituirea fără examinare a cererii introductive poate fi atacată cu recurs.

Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității (în vigoare la 07 aprilie 2025), hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile din data comunicării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele cauzei rezultă că, încheierea contestată, susceptibilă de recurs, a fost emisă la data de 09 aprilie 2025, fiind contestată de către recurent la 15 aprilie 2025, prin urmare recursul se consideră fiind depus în termen.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului s-a invocat că consideră soluția instanței de fond ca fiind una neîntemeiată şi contrară prevederilor legale, din circumstanțele ce succed:

Întrucât în cererea de chemare în judecată s-a indicat în mod expres că prin hotărârea Judecătoriei Bălti, sediul central din 03.04.2025, a fost respinsă cererea introductivă depusă de creditorul S.R.L. „Palanicolen” privind intentarea procesului de insolvabilitate fată de S.R.L. „V.P.Zarafa”, fiind dispusă anularea tuturor măsurilor de asigurare aplicate în baza încheierii din 05.06.2023, hotărârea fiind executorie din momentul pronunţării și în confirmarea acestui fapt la cererea de chemare în judecată a fost anexată hotărârea nominalizată, cu semnătura şi stampila instanţei, prin urmare nu este clar în baza căror circumstanțe de drept şi de fapt administratorul provizoriu Melnic Vitalie ar avea competențe de a semna careva cereri din numele S.R.L. „V.P.Zarafa”.

Totodată recurentul își exprimă dezacordul cu poziția instanței de fond, vizavi de restituirea cererii de chemare în judecată, pe motiv că urmează a fi înaintată instanţei de insolvabilitate.

În sensul invocat menționează că, în privinţa S.R.L.„V.P.Zarafa” nu a fost intentată procedura de insolvabilitate, or prin hotărârea din 03.04.2025, cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate fată de S.R.L. „V.P.Zarafa” a fost respinsă.

Mai mult ca atât, subliniază că, iniţial acţiunea a fost înaintată la Judecătoria Bălţi sediul central conform competenţei teritoriale generale prescrise la art. 38 CPC, adică la sediul unuia dintre pârâţi.

Prin încheierea din 13.11.2024 aceiași acțiune a fost restituită fiind invocată competenţa excepţională prescrisă la art. 40 alin.(1) CPC, având în vedere că examinarea cauzei ce ţine de dreptul asupra bunului imobil se înaintează în instanţa de la locul aflării acestui bun.

Prin decizia Curţii de Apel Nord din 18.12.2025, încheierea primei instanţe a fost menţinută.

În consecință, acţiunea privind radierea gajului a fost înaintată la Judecătoria Drochia sediul Rîşcani în concordanţă cu art. 40 alin.(1) CPC.

Astfel recurentul consideră inadmisibil ca, în cazul în care există o soluţie irevocabilă a Curţii de Apel Nord cu privire la competenţa teritorială şi jurisdicţională a instanţelor de primul nivel, la examinarea cererii de chemare în judecată formulată de S.R.L. „V.P.Zarafa'' privind radierea gajului, instanţa de fond să restituie cererea pe motivul lipsei competenţei jurisdicţionale.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierilor atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul consideră recursul întemeiat, din următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art.426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art.427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Din suportul probator prezentat la materialele cauzei, Colegiul civil constată că, în vederea radierii gajului asupra bunului imobil număr cadastral *****, amplasat în *****, S.R.L. „V.P.Zarafa” prin intermediul apărătorului Moruz Valentina, la data de 07 aprilie 2025, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către B.C. „Moldova Agroindbank” S.A. și S.R.L. „Palanicolen”, intervenient accesoriu I.P.”Cadastrul Bunurilor Imobile” Serviciul Cadastral Teritorial Rîșcani (f.d.5-6).

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 09 aprilie 2025, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L.„V.P.Zarafa” către B.C. „Moldova Agroindbank” S.A. și S.R.L. „Palanicolen” cu privire la radierea gajului.

S-a remis S.R.L. „V.P.Zarafa” încheierea în cauză și s-a explicat acesteia că cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate vor fi remise în adresa acestora după expirarea termenului de atac a încheierii.

În argumentarea soluției instanța de prim nivel a concluzionat că reclamantul urmează să înainteze acţiunea către SA „Moldova Agroindbank” și SRL„Palanicolen” cu privire la radierea gajului, la instanța de insolvabilitate care a intentat procesul de insolvabilitate în privința S.R.L:”V.P.Zarafa”./f.d.30/

Invocând netemeinicia și ilegalitatea soluției instanței de fond, la data de 09.04.2025, SRL„V.P. Zarafa”, reprezentată de avocatul Moruz Valentina a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 09 aprilie 2025, solicitând casarea încheierii contestate cu restituirea spre rejudecare a problemei primirii pe rol a cererii de chemare în judecată.

Articolul 5 alin.1 Cod de procedură civilă prevede că (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, cererea de intentare a procesului de insolvabilitate se examinează de către instanţa de judecată (instanţa de insolvabilitate) în conformitate cu competenţa jurisdicţională stabilită în Codul de procedură civilă şi în prezenta lege. Instanţa de insolvabilitate dispune de competenţă exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce ţin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existenţa unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanţa de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 10 din Legea insolvabilității, temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

În cadrul procesului de insolvabilitate, Judecătoria Bălți sediul central, a examinat cererea introductivă depusă de creditorul S.R.L.”Palanicolen” și referințele (cererile) de alăturare la cererea introductivă depuse de creditorii S.C.”SAG” S.R.L. și S.R.L.”Keramin Grup” privind intentarea procesului de insolvabilitate față de

S.R.L.”V.P.Zarafa” cu sediul mun.Bălți, str.Boris Glavan 16, în care nu s-a constatat supraîndatorarea întreprinderii, și prin urmare prin hotărârea din 03.04.2025, s-a respins cererea introductivă și s-au anulat măsurile de asigurare aplicate pe marginea cauzei de insolvabilitate (f.d. 5-7).

În speță, reclamantul înaintează cererea de chemare în judecată cu privire la radierea gajului la data 07.04.2025.

Instanța de recurs reține faptul că, la momentul înaintării cererii de chemare în judecată de către S.R.L.”V.P.Zarafa” cu privire la radierea gajului, hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 03.04.2025 cu privire la respingerea cererii introductive depusă de creditorul S.R.L.”Palanicolen” și referințele (cererile) de alăturare la cererea introductivă depuse de creditorii S.C.”SAG” S.R.L. și S.R.L.”Keramin Grup” privind intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L.”V.P.Zarafa” cu sediul mun.Bălți, str.Boris Glavan 16, era executorie , or, potrivit art. 8 din Legea insolvabilității (1) Hotărârile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunţării dispozitivului, cu excepţiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum şi apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanţei de insolvabilitate.

Subsecvent instanța reține că, în conformitate cu prevederile art.40 alin.(1) CPC, acţiunile cu privire la dreptul asupra terenurilor, subsolurilor, fâșiilor forestiere, plantaţiilor perene, resurselor acvatice izolate, asupra unor case, încăperi, construcţii, altor obiective fixate de pământ, acţiunile posesorii privitoare la aceste bunuri, precum şi acţiunile în ridicare a sechestrului de pe bunuri, se intentează în instanţa de la locul aflării acestor bunuri. Dacă bunurile ce constituie obiectul acţiunii sânt situate în circumscripţia mai multor instanţe, cererea se depune în orice instanţă în a cărei rază teritorială se află o parte din bunuri.

Potrivit avizului consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2015, cu privire la modul de aplicare a art.40 alin.(1) din CPC, s-a menționat că, regulile competenţei jurisdicţional-teritoriale excepţionale se vor aplica doar în cele două cazuri indicate expres în art. 40 alin.(1) CPC, şi anume: în acţiunile ce ţin de dreptul asupra imobilelor şi în acţiunile în ridicare a sechestrului de pe aceste bunuri.

Prin urmare, sub aspectul analizat, se deduce că vor fi judecate de către instanţa de la locul aflării bunurilor imobile acţiunile privind recunoaşterea dreptului asupra unui bun imobil sau altor obiective fixate pe pământ, acţiunile privind rezoluţiunea contractului de vânzare-cumpărare a unui bun imobil, inclusiv şi declararea nulităţii a contratului de vânzare-cumpărare a unui bun imobil, rezilierea contractului de locaţiune sau de arendă, acţiunile privind partajul bunurilor imobile, acţiunile ce au ca obiect drepturi reale.

La acest capitol, Colegiul civil, punctează că potrivit prevederile art.667 alin.(1) CC, gajul este dreptul real în al cărui temei titularul (creditorul gajist) poate pretinde, din

valoarea obiectului gajului, satisfacerea creanţelor sale garantate cu preferinţă faţă de ceilalţi creditori ai titularului obiectului gajului (debitorul gajist).

Conform prevederilor art.170 alin.(1) lit.b) CPC, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată, dacă instanța nu este competentă să judece cauza.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma motivelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul civil conchide că soluția oferită de prima instanță este neîntemeiată și contravine prevederilor legii cât și constatărilor instanței de judecată stabilite în încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din data de 13.11.2024, menținută prin decizia Curții de apel Nord din 18.02.2025.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din data de 13.11.2024 , s-a explicat S.R.L.”V.P.Zarafa” că este în drept să intenteze acțiunea către B.C.”Moldova-Agroindbank” S.A. și S.R.L. ”Palanicolen” cu privire la radierea gajului asupra bunului imobil număr cadastral *****, amplasat în *****, la judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, după competența teritorială de examinare./f.d.23-24/

Totodată sub acest aspect, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord a menționat că, deoarece se solicită radierea gajului asupra bunului imobil amplasat în r-nul Râșcani, s.Corlăteni, potrivit art.40 alin.1 CPC, acțiunile cu privire la dreptul asupra terenurilor se intentează în instanţa de la locul aflării acestor bunuri./f.d.25-27/

Astfel, Colegiul civil consideră că instanța de fond incorect a dispus restituirea cererii de chemare în judecată, considerând în acest sens că Judecătoria Bălți, sediul centrul este competentă să judece prezenta cauză.

Prin urmare, Colegiul civil, analizează critic poziția instanței de fond și consideră necesar de a admite cererea de recurs cu casarea încheierii instanței de fond deoarece, deși prin acțiunea înaintată se solicită radierea gajului asupra bunului imobil ce face parte din masa debitoare a S.R.L.”V.P.Zarafa”, față de care a fost înaintată cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, iar în acest caz potrivit art. 5 alin.(2) din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, litigiilor ce ţin de masa debitoare, la 03.04.2025 s-a respins cererea introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate față de S.R.L.”V.P.Zarafa,,, prin urmare cererea de radiere a gajului a fost înaintată de administratorul S.R.L.”V.P.Zarafa”, Zarafa Victor prin intermediul avocatului Moruz Valentina conform prevederilor art.40 alin.(1) Cod procedură civilă, în instanța de la locul aflării bunului.

Totodată, completul de judecată al Curții de Apel Nord atestă că motiv de casare, invocat în recurs se referă și la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către prima instanță în latura necesității de a fi semnată acțiunea înaintată și mandatul avocatului,

inclusiv și de către administratorul provizoriu Melnic Vitalie, desemnat în cadrul procesului de insolvabilitate în privința S.R.L.”V.P.Zarafa,,, potrivit prevederilor art.23 alin.(2) a Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012.

Cu referire la argumentul recurentului instanța de recurs menționează că, potrivit extrasului din Registrul de Stat al persoanelor juridice nr.146850 din 30 iulie 2024 /f.d.7/, în cadrul procesului de insolvabilitate față de S.R.L.”V.P.Zarafa,, a fost desemnat administrator provizoriu Vitalie Melnic, fiind instituită administrare comună cu administratorul Victor Zarafa.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 03.04.2025, s-a respins cererea introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate depusă de creditorul S.R.L.”Palanicolen” și cererile de alăturare la cererea introductivă depuse de creditorii S.C.”SAG” S.R.L și S.R.L.”Keramin Grup ” față de S.R.L.”V.P.Zarafa”, hotărâre care la momentul înaintării acțiunii de radiere a gajului înaintată de S.R.L.”V.P. Zarafa”, era executorie și definitivă.

Administratorul provizoriu – este persoana desemnată de instanța, la propunerea debitorului sau creditorilor, de la depunerea cererii introductive până la prima adunare de raportare. Sarcina de bază a unui administrator provizoriu este de a monitoriza debitorul prezumat insolvabil în vederea determinării solvabilității sau insolvabilității acestuia și de a veni cu un raport în instanța de insolvabilitate în care își va expune poziția sa bazată pe analiza economică, contabilă și pe monitorizarea debitorului prezumat a fi insolvabil în perioada de observație.

Astfel, la caz se reține că, de către instanța de insolvabilitate nu au fost constate temeiuri de intentare a procesului de insolvabilitate față de S.R.L.”V.P.Zarafa”, prin urmare atribuțiile administratorului provizoriu au fost suspendate de drept până la anularea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 03.04.2025, iar Zarafa Victor în calitate de administrator a S.R.L.”V.P.Zarafa”, dispunea de toate împuternicirile legale pentru înaintarea cererii de chemare în judecată privind radierea gajului la data de 07.04.2025.

La caz, Colegiul civil constată că instanța de fond incorect a aplicat prevederile legale la circumstanțele cauzei expuse mai sus și prin urmare, deoarece prima instanță nu a examinat aspectele respective şi nu a oferit o apreciere obiectivă circumstanțelor indicate prin prisma criteriilor instituite de legiuitor, instanța de recurs conchide că admiterea recursului, casarea încheierii și trimiterea cauzei la rejudecare, este unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.

În așa împrejurări, încheierea instanței de fond privind restituirea cererii de chemare în judecată este pasibilă de a fi casată cu trimiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță, în același complet de judecată.

La rejudecarea cauzei este necesar de a se ține cont de cele menționate mai sus pentru a emite un act legal și întemeiat.

Conform art.428 alin.1 Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

Conducându-se de dispoziţiile art.427 lit.c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord,-

d i s p u n e :

Se admite recursul declarat de S.R.L.”V.P.Zarafa”, reprezentată de avocatul Moruz Valentina.

Se casează încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 09 aprilie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L.”V.P.Zarafa” către B.C.”Moldova-Agroindbank” S.A. și S.R.L.”Palanicolen” cu privire la radierea din registrul bunurilor imobile a gajului asupra bunului imobil, restituind cauza pentru rejudecare, în aceeași instanță și în același complet de judecată, la etapa primirii cererii pe rol.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecător: Elena Grumeza

Judecătorii: Natalia Costaș Ivan Parii